

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Visszaszorítjuk a Kárpátokon betörő oroszokat

A német haderő Vilmos császár fővezérlete alatt Oroszország ellen vonul

A Kárpátok lábainál még folyik a harc a betört orosz csapatokkal, amelyeket különböző helyeken visszavertek a mi csapataink. Az erről szóló hivatalos jelentések arról is fölvilágosítást adnak, hogy határvédelmi csapataink az utnak indított erősítéseket megkapták, tehát ma már oly erőben vannak, hogy minden hasonló támadást vissza tudnak utasítani, vagyis olyan erősek, hogy a lakosság nyugalmát biztosítják.

Az oroszok részéről e betörések semmi eredménnyel nem jártak. Ezidőszerint még az sincs eldöntve, vajjon rendes hadműveleteket végez-e az orosz hadsereg egyik-másik része, vagy pedig csak véletlen s az egységes hadi cselekménytől független exkurziókat. De bármilyen formáját a háborús eseményeknek kísérel meg az orosz hadsereg, az kétségtelen, hogy e kísérleteket a hadseregünk visszاسzorítja.

Amál kevesebb veszedelmet jelent ez a kárpáti hadjárat, mert a várva-várt német segítség híre is érkezik már ma. Vilmos császár egész hadi taktikáját megváltoztatta s a francia harcszintéren defenzívába lépve, hadtesteit Oroszország ellen irányítja s önmaga veszi át a fővezérletet. E tényben ismét az a végtelenségig el nem muló becsületesség nyilvánul meg, amely szövetségeseinket és szövetségünket jellemzte minden legkisebb vonatkozásban. Ez az elhatározás a világ eseményinek ez órában a legnagyobb, legjelentősebb mozzanata, mert jelenti a legerősebb, a legnagyobb számú hadviselő félnek: az oroszoknak leveretését, jelenti a nagy leszámolást, amelyet az oroszokkal most már megkezdhetünk. Az orosz hadszíntéren már tizenegy német hadtest helyezkedik el csatavonalba és Varsó fölött német Zeppelinek vetnek le bombákat.

Közben pedig az entente hatalmainak le kell mondani a remélt szines segítségük egyikeről: a japánról. Anglia fölhívására ugyanis az entente hatalmai lefújták azt a tervet, hogy Japán seregei Szibérián át bejőjenek Magyarországra. Anglia ezt úgy adja be az európai közvéleménynek, mintha ez saját elhatározása volna. Pedig dehogy! Ebben a kérdésben és ebben az eseményben az Egyesült Államok pressziója s a japán faj terjeszkedése ellen emelt kifogásának sulya emelkedett érvényre. Anglia jónak látta, hogy ne hívja föl Amerika tengeri hatalmának beavatkozását és ne idézze föl annak lehetőségét, hogy az Egye-

sült Államok óriási tengeri hatalmával szemben legyen kénytelen beismerni a világ előtt, hogy mint legelső nagyhatalom nem létezik és hogy flottája, amelyről olyan regéket ter-

jesztett el a világon, nem „győzhetetlen armada”.

A mai eseményekről távirataink a következők:

A harcok a Kárpátok alján

Budapest, szeptember 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Budapesti Tudósító jelenti: Illetékes helyről közölték a következőket:

A máramarosmezei Ökörmező községgel megszünnvén a telefon-összeköttetés, a közönség körében bizonyos nyugtalanság volt észlelhető. Ma vett tudósítás szerint oda újabb csapatok vonultak, miáltal a helyzet teljesen megváltozott és aggodalomra egyáltalán nincsen ok.

Budapest, szeptember 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Budapesti Tudósító jelenti, hogy illetékes helyről közölték a következőket:

Ungvárról még meg nem erősített, de megbízható forrásból szerzett értesülés szerint Malomrét környékén a tegnapi nap délelőttjén harcok folytak és ma az oroszok Uzsokig visszaverték.

A turjamenti völgyben az ungmegyei haderő összeköttetést keresett és valószínűen talált is a Munkácsról küldött csapatokkal. Állítólag Szinna felől is nagyobb számú katonaság érkezett.

Csontos állomásig a vonatok közlekednek

Budapest, szeptember 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Budapesti Tudósító jelenti:

Az északkeleti kárpáti szorosokban ma is folytak csatározások az orosz csapatokkal, amelyeket odaérkező erősítéseink egészen a határig nyomtak vissza, úgy, hogy sehol sem sikerült az oroszoknak a határszélekről beljebb jutniok. A legközelebbi jövő fogja megmutatni, hogy pusztá demonstrációról van-e szó, amelyet a határ védelmére rendelt csapataink könnyű szerrel vissza fognak nyomni, vagy nagyobb orosz haderő rendszeres támadásáról, amely esetben a mi operáló hadseregünk megfelelő részének itt kell velük a küzdelmet felvenni. Ez utóbbi esetben sincs aggodalomra ok, mert a netaláni orosz támadás visszautasítására szükséges haderő rendelkezésre áll.

A német haderő Oroszország ellen vonul

Berlin, szeptember 28. (Magyar Távirati Iroda.) A Daily Telegraph pétervári tudósítója táviratozza Londonba:

Kétségtelen, hogy a német haditerv teljesen megváltozott.

A németek a nyugoti harctéren csupán annyi csapatot hagynak, amennyi föltétlenül szükséges a határok megvédésére és Németország minden egyéb haderejét Oroszország ellen koncentrálja. Eddig tizenegy német hadtest, 600,000 ember van Kelet-Poroszországban.

Vilmos császár a napokban tanácskozott a szövetséges fejedelmekkel és elhatározta, hogy átveszi a fővezérletet az orosz harctéren.

A „Vossische Zeitung” a londoni lapnak ezt a jelentését a következő megjegyzéssel kíséri: Ugy látszik, hogy az angolok kitünően vannak tájékozva szándékainkról.

Hindenburg serege akcióba lépett

Berlin, szeptember 28. A Localanzeiger jelenti a keleti főhadiszállásról:

A csapatoknak szükséges pihenése után nagy erővel ismét megindult a támadás, a melynek színterét a hadvezetőség teljesen orosz földre teszi át. A harc vonal Bialistok—Grodno—Olita—Mosajki között ötszáz kilométeres fronton lesz.

Ossowiec és Libau sorsa a legrövidebb időn el fog dőlni.

Német léghajó Varsó fölött

Berlin, szeptember 28. A *Berliner Tagblatt* jelenti Varsóból: Szombaton egy Zeppelin-léghajó megjelent Varsó fölött és két bombát dobott le a városra.

Flottánk bombázza a montenegrói partot

Brindisi, szeptember 28. Az osztrák-magyar hadihajók közvetlenül a francia flotta támadása után megjelentek a montenegrói partok előtt és bombázták Antivarit. Hadihajóink száz lövést tettek és szétrombolták a drótnélküli táviró-állomást, rommá lötték a volovicai állomást, majd Spizzához vonulva, szétbombázták a kaszárnyát.

A szerbek óriási veszteségei

Szófia, szeptember 28. (Magyar Távirati Iroda.) Az *Utro* jelenti:

Nisben minden házon gyászlobogó van. Szerbia veszteségei óriásiak.

A legutóbbi harcokban különösen a szerb sereg balszárnya szenvedett óriási veszteségeket.

Viddin irányában sok szerb katona szökök Bulgáriába, de a hatóságok kiutasítják őket.

Graz, szeptember 28. (Magyar Távirati Iroda.) A *Grazer Tagespost* egy Szerbiában tartózkodó tiszt levelét közli, amelyben a tiszt elmondja, hogy lassan, de biztosan haladunk előre. Középszarbiában kitört a forradalom. Az orosz segítség, amelyre Szerbia egész hadviselését alapozta, egészen elmaradt és Szerbia még pénzt sem kap Oroszországtól.

A francia harctérről

Berlin, szeptember 28. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A német nagyvezérkar tegnap este jelenti:

A helyzet a különböző harctereken változatlan maradt.

Berlin, szeptember 28. A francia hivatalos jelentés szerint a francia sereg balszárnya Noyontól északra vereséget szenvedett, mire visszavonult. Miután később erősítéseket kapott, ismét fölvette a harcot. A harc folyik.

Lemondott bur tábornok.

Rotterdam, szeptember 28. Kemp bur tábornok lemondott parancsnoki állásáról.

A belga király lelőtt egy soffórt

Berlin, szeptember 28. Francia újságközlemények hozzák, hogy a belga király néhány nap előtt inspicáló körutazást tett az antwerpeni erődítési műveknél. Itt megfigyelte a király, hogy a soffór a német arcvonal felé közeledik. A király fölhívta a soffórt, hogy álljon meg. Ez azonban folytatta az utat, mire a király egy revolverlövessel leterítette.

Ez a francia jelentés elsősorban arról ad fölvilágosítást, hogy Antverpent német csapatok egészen körülvették. Amikor azonban a francia lapok hozzáfűzik, hogy a soffór zsebében leveleket találtak, amelyekből kiderült, hogy a soffórnek 100,000 frank jutalmat ígérték, ha a királyt a német hadvonalba hozza, úgy ez már pusztán koholmány.

Japán nem hoz katonát Európába

Budapest, szeptember 28. (Budapesti Tudósító.) A *Giornale d' Italia* jelenti:

Anglia unszolására az entente visszautasította Japánnak azt az ajánlatát, hogy félmillió katonát hoz Szibérián át az európai harcterekre. Az entente-hatalmak ugyanis felismerték azt a veszedelmet, amely a mongol intervencióval járna.

A görögök Albániában

Róma, szeptember 28. (Magyar Távirati Iroda.) A *Tribuna* közlése szerint a görögök Albániában megszállták Berátot és a várra kitűzték a görög lobogót.

A román szociálisták Oroszország ellen

A „Budapesti Tudósító” írja: Csak nemrégiben történt utalás arra, hogy Romániában bizonyos köröket a guruló rubellel igyekeznek befolyásolni. Hogy ennek veszedelmességét Romániában sem ismerik félre, és hogy ellene a legnagyobb eréllyel igyekeznek védekezni, kiténik abból a fölhívásból, amelyet Románia szociáldemokrata pártja bocsátott ki. Ez a fölhívás, amely egész határozottsággal állítja, hogy bizonyos román köröket orosz pénzzel megvesztegettek, óva inti a lakosságot az orosz veszedelemtől. A román szociáldemokrata párt fölhívása a többi között ezeket mondja:

Kötelességünk a figyelmet arra a veszedelemre irányítani, amely országunkra az egy idő óta üzött orosz propagandában rejlik. — Ugynevezett független orgánumok szemérmetlen propagandát folytatnak, hogy a cárizmus kémein kívül ők is oroszbarátá tegyék a hangulatot, azt az ürügyet használva, hogy Franciaország, a francia demokrácia és civilizáció mellett foglalnak állást. Van okunk azt állítani, hogy ez a becstelen, demokrácia- és nemzetellenes propaganda, amely végzetünké válhatik, nem érdek nélkül való. Veszélyeztetni magát semlegességünket, amelyért ez a megvásárolt sajtó a forma kedvéért sikra száll. Egyenesen a háboruba visz minket. Fölhívjuk a munkásosztályoknak, az egész nép öszinte és becsületes demokráciájának figyelmét erre a szerencsétlen és rendszeres kampányra, ami egyet jelent a cárval való együttaladással, a demokrácia leverésével, a népszabadság elnyomásával, a reakcióval. Szembe kell helyezkednünk ezzel az áramlattal és a guruló rupelekkkel. A román népnek tudnia kell: az orosz veszedelem a múltban is, most is a legnagyobb.

Ausztriában meghosszabbítják a moratóriumot

Bécs, szeptember 28. Az osztrák kormány a moratóriumot december 1-ig meghosszabbította. A rendelet kimondja, hogy a kézizátgökölesönre a moratórium nem vonatkozik, de hat hónapon belül az árverést megtartani nem szabad.

A dolovai csata

A bánati szerb sereg megsemmisülésének története

A „Zentai Friss Ujság” nyomán közöljük az alábbi érdekes cikket:

A szerbek bánati betöréséről csupán rövid hivatalos jelentések láttak eddig napvilágot. Ellenségeink eme legújabb véres kudarcának igen érdekes részleteiről is hírt adhatunk eszéki levelezőnk tudósítása révén. A dolovai rövid csatáról, amely a szerb csapatoknak csaknem teljes megsemmisítésével végződött, az illetékes helyről szerzett információk alapján a következőkről értesít bennünket levelezőnk:

Velikoszeló környékén szeptember hó 12. napján rendkívül élénk volt a szerb Dunapart. Kora hajnaltól kezdve mindig újabb és újabb csapatok értek oda. Dél tájban a csapatfölvonulás szünőfélben volt és hamarosan meg is szünt. Az innenső parton örökös, megfigyelő csapataink jelentése körülbelül féldivízió erősségűnek jelezte az összegyűlt szerb csapatokat, amelyek minden előkészületet megtettek a Dunán való átkelésre is.

A kevésszámú megfigyelő csapataink parancsot kaptak a lassu visszavonulásra. — Egészen az előre elkészített és katonasággal megerősített állásainkig kellett visszavonulni. Rövid markirozott ellenállás után a megfigyelő csapatok a parancs szerint jártak el s ezáltal lehetővé tették, hogy a szerbeknek ágyufedezet mellett megindult átkelése csakugyan végbe is menjen.

A Dunán való átkelés körülbelül két óra hosszágú tartott s az idő alatt kisebb megszakításokkal állandóan bombázták A tulsó partról irányított lövegek azonban csupán csak kisebb károkat okoztak. Mindössze egy-két épületet (leginkább középületet) romboltak össze s mindössze egy helyen gyújtották föl. A tüzet azonban hamarosan eloltották.

Ez alatt az idő alatt hét-nyolcezer szerb katona jött a magyar partra. A csapatok a hozzájuk beosztott könnyű tüzérséggel együtt felé vonultak. A sorkatonaság melé — amint ez a szerbeknél szokás — komitácsi-banákat osztottak be s ezek képezték a fölvonulás elővédjét. előtt a szerb csapatok kettéváltak és kisebb részük a város felé irányította lépteit és azt szállta meg; a csapatok zöme tovább vonult Dolova felé.

Dolova környékén azonban már vártak csapataink. A harc hamarosan meg is kezdődött. A szerbek, akiknek hiányzottak a sajtáságos és megszokott terepviszonyaik s akiket nyílt csatára kényszerítettünk, ez esetben is megmutatták, hogy kvalitás tekintetében nagyon mögötte vannak a mi csapatainknak. Rövid tüzérharc után a szuronyrohamunk valósággal halomra döntötte a szerbeket, akiknek elszánt támadási kísérletei véresen omlottak össze.

Csapataink valósággal tönkrevették a szerbeket és igen nagy veszteségeket okoztak nekik. Csapatokat tettek hadifoglyokká és a hadizsákmányokban ott volt a teljes tüzérségi felszerelésük is. A tönkrevett csapatoknak csupán egy-egy töredéke igyekezett a Duna felé. Ez a menekülés is százaknak került az életébe.

A Duna partjaihoz érve, újabb veszedelem fenyegette őket. Egyik monitorunk erős tűz alá vette a menekülőket és elpusztította a szemben földlított szerb ütegeket is.

A dolovai kudarc a pancsovai különítményt is visszavonulásra kényszerítette. Ennek a különítménynek is csupán csak a kisebb része vitte végbe a visszavonulást, a nagyobb része fegyvereink martaléka lett.

A szerb offenzívát tehát Dolovánál érte utól a harmadik kudarc, amely a Timok-hadosztály megsemmisítésével és a második szerémségi betörés katasztrófájával (körülbelül 12000 ember pusztult el ez alkalommal) együtt mintegy harmincezer katonával apasztotta a szerb hadsereg létszámát. A második szerémségi betörésben a belgrádi helyőrség is részt vett. A belgrádi csapatok Osztrovinicánál lépték át a Szávát.

A debreceni segítő-akció

Prémét a katonáknak.

Katonáink a déli és északi harctéren a legnagyobb erőfeszítéssel és önfeláldozással küzdenek a haza védelmének szent jegyében. A legnagyobb nehézségek mindenek felett azonban a természetnek az az alakulata okozza, hogy küzdeniök kell a hideg ellen. Erre való tekintettel kéri a helybeli segélyező bizottság a közönséget, hogy kegyeskedjék nélkülözhető préshalmijait beszállítani, hogy a Hadsegélyző Hivatal előbb a meleg keztyűket elkészíthetesse. Sürgős és jelentőségeltjes körülmények készítetik erre a segélyező bizottságot, kérjük a közönséget, vegye figyelembe ezen alázatos kérésünket.

Ujabb adományok.

A debreceni m. kir. 3/I. hadtápszáslóalj legénységének meleg ruhával ellátására Ritter Ignác ur gyűjtőívén a következő adományok folytak be: Ritter Ignác, Alföldi Takarékpénztár 100—100 kor., Fejér és Ritter, Ritter Ignácné, Rauch Árpád 50—50 kor., Hegedüs és Sándor 40, dr. Brunner Lajosné, Aczél Géza, Szilágyi János, Szegő Dani, Békés Lajos, dr. Fejér Ferenc, Aufricht Vilmos 20—20 kor., dr. Keller József 12.50, Biczó Gyula, Széll Géza, Lukács Vilmos, Tóth István, Josth Ferenc, Fischer Adolf és fia, Kaszanyitzky Andor, N. N., dr. Löfkovits Márton, Tiszavidéki mezőgazdák szövetsége, dr. Grósz Pál, Sebők Béla, Kardos L., Schlachta János, Lukács Izidor, Németh András, Frigyesy Jenő, Poroszlay János 10-10 kor., Sztankay F. Béla, Bernfeld Sámuel, Mihályi Sámuel, Steinberger Salamon, N. N., dr. Geiger Miklós, Bechert Manó, Szántó Béla, N. N., Hengl Andor, Vigh Gyula, Haas Fülöp és Fiai 5—5 kor., Ardó Miklós 4 kor., Dávidházy Kálmán, Scheibner Gyula, Bruckner Ödön, Juhász István 2—2 kor., Tihanyi József, Koncz Lajos, Dresdner Armin, N. N. 5—5 kor., Kármán Norbert 5, Irmay Béla, Lóránt József, Lukács Armin, Herz Jánosné 2—2 kor., Herz Böske 1, kor., összesen 855 korona 50 fillér. — Debreceni Kölcseös Segélyező Egylet.

A katonák családtagjainak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: N. N. 1 arany gyűrű, N. N. 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst érme, Keiner József 1 arany tű, Kun Juliska 1 ezüst és 1 arany gyűrű, Kun Böske 1 ezüst gyűrű, Kardos Stefánia, Somlyai Gabriella, Goldstein Farkasné, Séry Irma, Szücs Rózi, Fischer Adrienne, Moskovits Gizella, Szauer Ilonka 1—1 arany gyűrű, Neumann József 1 ezüst óra, Pénztáros Istvánné 1 arany karikagyűrű, Pénztáros Olga 1 arany függő és 1 ezüst kés, Győri János 1 arany gyűrű, Kellner Miksa 1 ezüst gyűrű, Kellner Miksáné 1 függő és 1 arany gyűrű, Unyi Gáborné Nádudvar 1 pár arany függő, 1 arany gyűrű, Beck Rózi 3 ezüst karperec, 1 aranykeretes medál, Polgár Irén 3 ezüst zsuzsu, 1 ezüst lánc, Erdélyi Piroska 2 arany gyűrű, 2 függő, Uray Annus 1 ezüst lánc, 2 ezüst gyűrű, Rátz Erzs 1 ezüst kanál és 1 függő, Boldog Mariska 1 ezüst gyűrű és törmelék, Lőrincz Aranka 1 arany gyűrű, Sós Irén 1 pár arany függő, 2 arany gyűrű, 5 drb. ezüst zsuzsu, Bloch Aranka 1 arany gyűrű,

Klein Sándor 1 arany gyűrű és 1 tört ezüst gyűrű, Hechtmann Erzs 1 arany karperec, 1 arany gyűrű, Hindy Judit 1 ezüst karperec, Lovas I.-né 1 pár arany függő, Csurka Istvánné 1 arany karperec, ifj. Csurka J. 1 ezüst óra, Csurka István 1 ezüst óra, Csurka Böske 4 ezüst gomb, Csurka Lenke 4 ezüst gomb, Nagy Boriska 1 arany gyűrű s ezüst törmelék, Fischer Jolán 1 ezüst lánc és ezüst karperec, Weinberger Irma 1 arany karperec, 1 arany gyűrű, Weisz Ella 1 arany függő, N. N. 1 pár arany függő, N. N. ezüst törmelék, Bíró Józsefné 1 arany gyűrű, ezüst törmelék, Kertész Mariska 1 arany gyűrű, ezüst törmelék, Kertész Ilonka 1 arany gyűrű, 1 ezüst zsuzsu, 1 arany fülbevaló, N. N. 1 ezüst karperec, Meisner Józsefné 1 ezüst kanál Borsó Julis 1 arany bross, Félegyházy Jánosné 1 ezüst lánc, 4 ezüst zsuzsu, ezüst törmelék, arany törmelék, Kolozsváry Juliska 2 ezüst gyűrű, 1 ezüst függő, 1 ezüst zsuzsu, Kolozsváry Eta 2 ezüst gyűrű, 1 pár ezüst függő, 1 ezüst zsuzsu, Beck Jozefin 1 pár arany függő, 1 arany zsuzsu, 1 ezüst csatt, Papp Bertus 1 arany gyűrű, 2 arany karika, 1 ezüst lánc, Ember Gizella 1 ezüst óra, ezüst karperec, 1 ezüst sziv, 1 ezüst gyűrű, Varga Endre 1 ezüst óra, N. N. 2 ezüst karperec, N. N. 2 arany karperec, 2 ezüst zsuzsu, Poroszlay Margit 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst lánc, Király Ilona 1 ezüst gyűrű, Árvay Albertné 2 arany gyűrű, Árvay Emma 2 arany gyűrű, Árvay Irma 1 ezüst kanál, 1 ezüst karperec, Lehmann Lászlóné 1 ezüst kanál, Lehmann Irma 1 ezüst óra, 1 arany tű, Grósz Juliska 1 ezüst gyűrű, 1 ezüst kanál, Frieder Renée 1 arany gyűrű, Zöld István 1 régi huszkrajcáros.

Kérjük azokat, akik arany- és ezüst tárgyakat adtak az „Aranyért vasat” mozgalom céljaira, — jelentkezzenek a vasgyűrűk átvétele végett.

A sebesült hadnagy és az ápolónő

Romantika a katonai kórházban

Szentes, szeptember 26.

Régi regények szentimentális soraiban található történet a sebesült hősről, aki megszereti gyöngédkezű ápolónőjét, a harctér betegét gondozó finom lelkű leány sajnálatán, részvétén felül forró szívével is megajándékozta a gyógyulót. Régóta nem voltak véres háborúk, régóta csak a régi regényekben illatozhatott ez a romantika, amelyet a mostani nehéz, csatás napok visszahoznak a valóságba. Az első ilyen romantikus szerelem története ez:

A harc vérvirágot termő mezőjéről megsebesülten került Szentesre a kórházba. S a mit eddig tán hiába keresett: a szerelem, a kórágyon lopta bele magát a szívébe. Fialat, daliás hadnagya az osztrák-magyar armádiának Regula Antal, kinek a szive a szentesi kórházban gyult szerelemre Forgó Valéria tanárnő iránt, aki önkéntes ápolónői szolgálatot végzett a sebesültek körül.

Mindkettő szép és fiatal. Istenem, milyen könnyen terem ilyenkor a szerelem, nem a kalandot kereső, hanem a halálosan komoly, a párját, az élete párját kereső, sarjadt ki a szívéből, a sebesült hadnagyból és az irtalmasságot gyakorló, sebesültápoló tanárnő szívéből. Egymáséi akartak lenni és lettek is. Az egyetlen akadályt, mely egyesüléstük útjában állott, elhárította a legfelsőbb hadur, a mi jószágos királyunk, ki nemcsak katonai érdemrendekkel ékesíti fel vitézeit, hanem az ő oly sok megpróbáltatáson keresztül ment, megértő, nagy szívével a szerelemben is meg tudja jutalmazni az ő harcos hőseit. Egy tollvonással boldoggá tette az ő vitéz hadnagyát, Regula Antalt s megengedte, hogy kaució nélkül léphessen Forgó Valériával az oltár elé.

Tegnap még nászát ülte a felgyógyult, derék hadnagy s ma már viszi megint a vonat messze Galiciába. Az alig megmelegedett puha, édes családi fészekből a harcmezőre, a hol vérözön fölött halálhozó golyó és jeges szellő sivit. A halálhozó golyókkal és jeges szellővel bátran áll szembe az új férj, akinek életéért remeg, aggódik és imádkozik az ő egynapos, szerelmes hitvese, Forgó Valéria. A minden seregek ura ott fenn a csillagos égben pedig bizonyára meghallgatja a könyörgő, ifju feleség imáját s épségben és sértetlenül visszahozza neki az ő vitéz hadnagyát: Regula Antalt.

Magyar zászlós sebesítette meg György herceget

Egy főhadnagy levele a szerbiai harcokról

Nagyvárad, szeptember 26.

Egy nagyváradai urileány levelet kapott vőlegényétől, aki jelenleg a diadalmasan előnyomuló seregünkkel szerb földön hadakozik és hozzájárul ahoz a nagy munkához, amelynek eredménye Szerbia teljes letiprása, megsemmisítése lesz. A levél rögtön a megszólítás után rátér a háború mozzanataira. A legelső sor így hangzik:

— A katonáim fegyvereinek csöve még forró a tüzeléstől. A sebesültjeinket most kötözik. Idehallatszik egy-egy nagy sóhajtás, vagy fájdalmas sikoltás...

— Két óráig állottak a szerbek a mi támadásainkat. Csak két óra hosszáig. Aztán futottak. Mi utánuk. Rengeteg ellenség hullott a földre. A mi fiaink, ezek az áldott jó fiúk, kacagva, sirva az örömtől, üldözték őket. Ez a legfőbb érzés, amikor tudjuk, hogy győztünk, hogy erősek és bátrak vagyunk...

A levél ezután elmondja azt a három napos előnyomulást, amelyről a hivatalos jelentések már beszámoltak. Az elfoglalt és megszállott városok neveit is megírta a főhadnagy, de a tábori posta-cencura erős tintaceruzával kihuzta őket.

Legérdekesebb György herceg menekülése, illetve megsebesüléséről írott rész:

— Mintegy háromszáz lépésnyire közelítettük meg a szerbek hadállását. Állandóan tüzeltünk és mentünk előre. A parancs az volt, hogy az ellenséget feltétlenül ki kell verni. Mikor 200 lépésnyire lehettünk, elhangzott a várva-várt vezényszó:

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma, kedden utoljára

Az utolsó kísérlet

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Konzervkészítés. Ismeretterjesztő.
A szakács álma. Kacagató.
Lucy megmentése. Humoros.
Kis okok, nagy dolgok. Bohózat.

Előadások este 6 órától éjjel 12 óráig.
Folytatólagos bemenet. Rendes helyárak.

SZERDÁN — OSZTÓRTÓKON
szeptember hó 30-án és október 1-én

Szerelmem volt életem
szerelemem lett halálom.

Egy tábornok leányának története, 7 felvonásban

— Szuronyt szegezz! Roham!

Tiszta magyar fiukból állott a századom. Ezek a gyerekek a rohamra teljesen megvadtak. Csuhaj! Hurrá! Előre! Azután „Megállj, megállj, kutya Szerbia!” Ezeket zugta, kiáltotta, énekelte az egész század.

Valami rettenetes zürzavar kezdődött. — Nem lehetett a hangokat megkülönböztetni. Csak néha ordított fel valaki. Ezt megszurták. Sokan a mieink közül puskatussal verekedtek, sokan pedig fegyver nélkül, csak a szurony tartva a kezében. Ember ember ellen harcolt. Mindenki ölt és mindenkit megölhetek volna.

Negyedóráig tartott ez a borzalmasan szép „tánc”. Akkor a szerb csapat megbomlott. Sokan hátat fordítottak és menekültek.

Ekkor egy fiatal 26—27 éves tiszt ugrott elő és ordítva parancsot osztogatott. Egyik zászlósnak rálőtt, de nem talált. A mi katonáink látták, hogy magasrangú tiszt lehet, egyszerre százán rohantak rá. Látva ezt, egy idősebb szerb odaugrott, valamit mondott a fiatalnak, majd elébe állt és a testével fedezte. Egy perc sem telt bele s az idősebb tiszt holtan bukott le. A zászlósnak most jól célzott. Ekkor aztán megtudtuk, hogy ki az a fiatal ember. *György herceg volt, de azután gyorsan eltűnt a veszélyes helyről. Megtutott a katonáival együtt.*

HIREK

*

— A nagyszabeni hadtestparancsnok fia elesett. Kövesházi Kövess Herman tábornoknak, a nagyszabeni hadtest parancsnokának a fia, kövesházi Kövess Albert a ravarszabai csatában elesett.

— Károlyi Mihály hazajön. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az Est közlése szerint Károlyi Mihály gróf Madridban van, a honnan legközelebb hazautazik.

— A szerb hadifogoly levele testvéréhez. A temesvári kir. törvényszéki fogházban őriznek többek között egy délmagyarországi szerbet, akit a háboru kitörésekor fogtak el, mint gyanús elemet. A fogságban levő szerb a napokban egy levelező-lapot kapott a fogoly táborból, amelyet bátyja írt neki, aki a szerb hadseregben harcolva, katonáink fogságába jutott és most egy magyarországi fogolytáborban őrzik. A szerb hadifogoly írásából kitérjük, hogy a szerbek az egész háborút mily

nagy szerencsétlenségnek tartják Szerbiára nézve. Szól az írás következőképpen:

Kedves testvérem! A mi szerencsétlen háborunk következtében én több szerb és orosz tiszttel együtt fogságba kerültem. — Kérlek szépen, értesítsd családomat Románián, esetleg Olaszországon, vagy Szófián keresztül, hogy még élek és jó egészségben vagyok. Küldjél száz koronát, mert itt nem fogadják el a szerb pénzt. A háboru után visszaadom a pénzt.

Üdvözlő Voja.

A hadifogoly szerb mint százados szolgált a szerb hadseregben és a Timok-hadosztály megsemmisítése alkalmával került hadifogságunkba.

— Vonatok közlekedése Debrecenből és Debrecenbe. Azon elterjedt híreszteléssel szemben, hogy a koleraveszély miatt a városból elutazni, vagy ide bejönni nem lehetne, a polgármesteri hivatal annak kijelentésére kér fel, hogy a városból elutazni, amennyiben a katonai érdekek engedik, ezentul is szabad és szabad az ide utazás is.

— A Népiroda munkásközvetítési osztályánál szeptember hó 28-án volt:

Munkáskínálat: Asztalos 56 ács 21, bádogos 12, borbély 9, betonos 2, cipész és csizmadia 55, cukrász 1, dajka 4, elektrotechnikus 1, fémestergályos 2, fűszeres 5, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 53, géplakatos 10, gyári munkás 89, kazánfűtő 17, kályhás 2, kefekötő 9, kárpitos 5, kovács 32, kerékgyártó 20, kömüves 85, kocsis 6, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kertész 2, lakatos 56, mázoló 10, mészáros 3, mindenes 15, molnár 5, mezői munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos 25, napszámosnő 129, papucsos 2, palafedő 1, pincér 3, rajzoló 4, reszelővágó 2, ruhafestő 1, sütő 1, magyarszabó 7, németyszabó 45, szobafestő 9, szijgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 61, varrónő 12. — Összesen 1197.

— A harangozó álma. Ma hajnali három órakor a Nagytemplom jobboldali tornyában megkondították a harangot. A szokatlan időben közel tíz percig harangoztak, amely álmából felverte a lakosságot. Sokan veszjelnek gondolták az egyhangú harangozást s rémülten siettek ki az utcára. A rendőrök hamarosan megtudták, hogy sem tűz nem ütött ki, sem pedig más veszedelem nincs. A harangozás okát megtudandó, a posztoló rendőrök meg akarták kérdezni Szemes János toronyórt. Mikor a templom ajtaját próbálgatták kinyitni, az egyik ajtót nyitva találták. A rendőrök lámpást kerítettek s felmentek a toronyba; de csak az orgonáig jutottak, mert ott egy bezárt vasajtó utjukat állotta. Reggel hat órára lakatosilag kinyitatták az ajtót s felhatoltak a toronyba. Szemes János, a toronyőr, aki nagyot hall, a rendőrök kérdészködésére azt felelte, hogy álmában eszébe jutott a református egyháznak azon rendelete, amely szerint neki sürűbben kell harangozni s ezért egy kicsit harangozott.

A DEUTSCH-
üzletekben tescheni vaj,
Andrássy vaj, írósvaj és
gyenge vajas liptói túró
mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási
raktára L. INDENFELD J.
JENO fűszer- és gyarmat-
áru nagykereskedésében
pénzügyi palota. Telefon
79. sz.

Falusy Károly

polgári és katonai cipész
Debreczen, Csapó-u. 41.

Mérték után
készíték tiszt
uraknak és
egyéves ön-
kényeseknek
cipőt és csiz-
mát szabályszerűen. —
Raktáron tartok műhe-
lyemben készült legjobb
minőségű férfi-, női és
gyermekcipőket.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.

Kapucédulák
bármilyen felírással kap-
hatók a kiadóban.

Lakbörlet szabályzat
kiadó cédulák bármilyen
felírással kaphatók a ki-
adóhivatalban.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a
kiadóhivatalban.

Szónvignetta
ezrenként olcsón kap-
ható Piac-utca 49. szám
alatt.

Szólóprések
félárban eladók. Beth-
len-u. 9.

KÖLÖSÖN

sorsjegyre, értékpapírra
és I-rendű vidéki taka-
rékpénztári részvényekre

Konvertáltjelszámra 140 K
Hasi sorsjegyre . . . 90
Ost. vörös kereszt s. j. 40
Olasz vörös kereszt s. j. 38
Erzsébet sorsjegyre . . . 7
Jónás . . . 10
Bazilika . . . 20
Magy. vörös kereszt s. j. 28

A kölcsön apró részletekben
törleszthető. Ha sorsjegyre
bármelyik részletet törleszti,
a kölcsön a fenti összegre
főlemeljük. Készletünk
vásárolt, de még ki nem áru-
zott sorsjegyeket kívánjuk
és rájuk fenti
kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Közlöny Költö-
zetét Rézv. Társ. bankozdája
SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM.
Telefon 298. Alapítási év 1876.

A Simonffy-utcai

Kalapgyárba

megérkeztek a legújabb
berlini modellek.

Nagyvárostok egyszorú és
disztes kalapokban. Gyász-
kalapok késszen kaphatók.
Átalakítást, javítást gyors-
san és pontosan eszközöl.

KALAPGYÁR
SIMONFFY-UTCA

Varróiskola megnyitás!!

Szívesen hozom az érdeklődő urhölgyek
tudomására, hogy engedtem a több ol-
dalról megnyitvánul óhajnak és varró-
iskolát nyitottam, melyben egy általam
évek óta kidolgozott és kipróbált kitűnő
módszer szerint tanítok szabni, varrni;
ugy, hogy az eredményhez kétség nem
férhet. Ez iskola folyó év október 1-én
nyílik meg. Jelentkezőket naponta szíve-
sen lát.

Fasekasné Weiss Margit
Piac-utca 30. szám.

**Intézeti fehérneműek
fiúk és leányok részére**

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Kik a háboru miatt

nem utazhattak Karlsbad vagy Marien-
badba, azoknak biztos gyógyulást hoz a

„MAGUS“ glaubersós gyógyvízzel
folytatott házi ivókúra.

Kérdezze meg h. z. orvos t.!!!
Díjtalan ismertetőt küld az Ivándi gyógy-
forrás vállalat, Budapest, VI., Felsőerdő-
sor 33, vagy a debreczeni főraktár:

Kontsek Géza cég Debreczen, Kossuth-utca.

URANUS
Korona-
Passage Telefon
3-28.

Ma, kedden utoljára

A GIPSZ SZOBOR.
Társadalmi dráma 2 felvonásban.

A bosszuálló párdúc.
Szenzációs amerikai életkép 2 felvonásban.
Egy boldog pár. Humoros.
Julius néni hugai. Kacagtató.
Kövér Péter és a színésznő. Kacagtató.
A dolomitokban. Természeti felvétel.

Előadások este 6 órától éjjel 12-ig folytatódólagos
bemenettel.

Egységes helyárak: Páholy 4 személyre 2 K
50 fillér. Zsölyg, zártszék 50 fillér. I. hely 30 fillér.
II. és III. hely 20 fillér.

Szerdán, csütörtökön — általános közkívánatra

A GETTYSBURGI CSATA
Az amerikai polgárháboru döntő ütközete.
Realisztikus háborus film.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt megbízható hatású háziszser a

PALMA

Próbátvegy 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél
Debreczen, Piac-utca 30. sz.